

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0156-112 від 08.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Середня освіта (Географія, біологія та здоров'я людини)

Шифр та назва спеціальності

014 Середня освіта

Шифр та назва галузі знань

01 Освіта/Педагогіка

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Кучманич Неля Геннадіївна, завідувач кафедри екології та географії

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Рудик В.А.

Дата заповнення

12.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.

- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконатися, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Посилання на внутрішній документ, що затверджує місію та стратегію ЗВО відсутнє.

Не визначено як цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО.

Відсутні підтверджуючі документи про реальне залучення стейкхолдерів до процесу формулювання цілей і ПРН ОП, про врахування вітчизняних та іноземних практик.

Відсутня інформація про врахування досвіду аналогічних іноземних програм.

Рекомендація експертній групі

- 1) пересвідчитись у наявності внутрішнього документа, який визначає місію та стратегію ЗВО та з'ясувати відповідність цілей ОП місії та стратегії ЗВО;
- 2) з'ясувати під час виїзної акредитації як саме були залучені стейкхолдери (здобувачі, роботодавці, академічна спільнота) до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) цієї процедури;
- 3) ознайомитись з тим, які іноземні ОП враховувались при розробці даної ОП і яким чином їх зміст було враховано.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

1. Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів.

2. Відсутня інформація стосовно того, як в контексті практичної підготовки за ОП відбувається співпраця із роботодавцями.

3. Відсутня інформація стосовно виявлення рівня задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП

4. Відсутні опис механізму та підтверджуючі дані того, яким чином ЗВО враховує позицію здобувача щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатися у наявності внутрішніх документів, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів
 - 2) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1,3 та з'ясувати:
 - чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності;
 - чи зміст ОП має чітку структуру;
 - чи освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема);
 - чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.
- Програмні РН повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент.
- 3) переконатись у наявності регульованого механізму побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами уточнити, чи реально забезпечується цей механізм, зокрема в частині вибірковості дисциплін;
 - 4) переконатися у тому, що освітні компоненти ОП передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок;
 - 5) під час індивідуальної бесіди зі здобувачами вищої освіти з'ясувати чи враховуються інтереси здобувачів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною ОП.
 - 6) звернути увагу на опитування студентів стосовно їх практичної підготовки за ОП, ознайомитися із робочими програмами практик, переліками баз практик та договорів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно¹ та по суті, але потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на документи, що регулюють порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО.

У ЗВО не практикується визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Рекомендація експертній групі

Переконатись у наявності внутрішніх документів, які регулюють порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО та ознайомитись з цим механізмом.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

1. Інформація коректна, але потребує уточнення.
2. Відсутнє посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація про організацію освітнього процесу.
3. Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання навчання та викладання за даною ОП.

¹ Інформацію подано коректно означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності

4. Не надано відповіді на питання яким чином проводиться опитування, яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання та яким чином враховується позиція здобувача відповідно до результатів опитувань.

Рекомендація експертній групі

- 1) під час виїзної акредитаційної експертизи рекомендуємо ознайомитися із документами та матеріалами, що демонструють реалізацію студентоцентрованого підходу в навчанні на ОП.
- 2) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;
- 3) під час виїзної акредитаційної експертизи уточнити у студентів та викладачів, як саме відбувається інформування студентів про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.
- 4) переконатися під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;
- 5) з'ясувати при особистій зустрічі зі здобувачами яким чином проводяться опитування щодо з'ясування рівня задоволеності методами навчання та викладання. Ознайомитись з результатами такого опитування та з'ясувати чи враховані результати такого опитування;
- 6) з'ясувати особливості поєднання навчання та дослідження за даною ОП;
- 7) ознайомитися з елементами досліджень, які використовуються у освітній діяльності за ОП?
- 8) ознайомитися з процедурою оновлення викладачами освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі;
- 9) ознайомитися з практикою участі здобувачів за даною ОП програмах міжнародного обміну.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

1. Інформацію подано коректно та по суті, але потребує деяких уточнень.
2. Відсутнє посилання на внутрішні документи, які регулюють питання контролю знань здобувачів та академічну доброчесність.
3. Не прописано механізмів і процедур, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, врегульовують конфлікти інтересів
4. Відсутнє посилання на веб-сторінку сайту, де оприлюднюються форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти.
5. Відсутня інформація про процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та опис приладів застосування таких процедур на даній ОП.
6. Інформація про технологічні рішення, які використовуються на ОП як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності потребує уточнення.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатися у наявності та ознайомитися з внутрішніми документами, що регулюють питання контролю знань здобувачів та академічну доброчесність;
- 2) переконатися в оприлюдненні на веб-сторінці ЗВО інформації про форми контрольних заходів та критерії оцінювання;
- 3) під час індивідуальних бесід зі здобувачами з'ясувати, яким чином і у які строки доводиться інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання;
- 4) з'ясувати якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ЗВО і чи існує така практика на даній ОП;
- 5) з'ясувати якими є процедури опитування студентів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання, щодо наявності конфліктних ситуацій за результатами оцінювання. Ознайомитись з результатами такого опитування та з'ясувати чи враховані результати такого опитування;
- 6) пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи;
- 7) під час індивідуальних бесід пересвідчитися у проведенні заходів з популяризації академічної доброчесності на даній ОП;
- 8) переконатись, що існують технічні можливості перевірки результатів наукової та академічної роботи здобувачів на плагіат.

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють процедуру добору кадрів.

Відсутні посилання на підтверджуючі документи (факти) про залучення роботодавців (професіоналів практиків) до освітнього процесу, до аудиторних занять.

Відсутній опис заходів, що сприяють професійному розвитку викладачів.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатись у наявності внутрішніх документів, що регулюють процедуру добору кадрів.
- 2) ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладає, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію;
- 3) під час виїзної акредитації ознайомитися з підтверджуючими документами, провести індивідуальні бесіди та переконатися у реальному залученні роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.
- 4) ознайомитися з системою професійного розвитку викладачів та документами, внутрішніми документами, які регулюють це питання в ЗВО. З'ясувати чи відбувається моніторинг рівня професіоналізму викладачів;
- 5) з'ясувати чи існують у ЗВО внутрішні документи, які регулюють питання підвищення кваліфікації викладачів та систему стимулювань з метою підвищення кваліфікації викладачів;
- 6) під час інтерв'ювання викладачів, переконатися у наявності системи заохочень НПП, які стимулюють розвиток професійної майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно та по суті, але потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання визначені цим критерієм.

Відсутня інформація про те, які заходи вживає ЗВО задля виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів освіти в освітньому середовищі.

Рекомендація експертній групі

1) під час інтерв'ювання здобувачів освіти та викладачів рекомендуємо обговорити забезпечення безоплатного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

2) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання;

3) з'ясувати чи дієвим способом психологічної підтримки студентів;

4) переконатися в тому, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформацію подано коректно та по суті, але потребує деяких уточнень.

Відсутні підтверджуючі документи (факти) участі здобувачів, роботодавців та НПП у процедурі перегляду ОП.

Відсутній опис механізму акумуляції пропозицій щодо вдосконалення якості освіти.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з механізмом перегляду ОП. З'ясувати яким чином акумулюються та враховуються пропозиції здобувачів, роботодавців та НПП під час перегляду ОП.

2) під час виїзної акредитації в процесі індивідуальних бесід та ознайомлення з документами, звернути увагу на механізм участі студентства та НПП в процедурах забезпечення якості ОП.

3) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

Посилання на веб-сторінку, яка має містити інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту ОП з метою отримання зауважень та пропозиції стейкхолдерів не інформативна.

Рекомендація експертній групі

Зверніть увагу на посилання, оскільки вони інформативні.

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна

Рекомендація експертній групі

-

Скарги *відсутні*

Загальні зауваження попередніх експертиз *відсутні*

Інше (в разі потреби)